

Gerencsér Péter

A csehszlovák újhullám válogatott bibliográfiája

A csehszlovák újhullám válogatott bibliográfiája

Bibliográfia idegen nyelven

Önálló könyvek

- Batistová, Anna (szerk.): *Hoří, má panenko*. Praha, Národní filmový archiv, 2012.
- Bernard, Jan: *Evald Schorm a jeho filmy: Odvahu pro všední den* Praha, Primus, 1994.
- Bretyšová, Táňa (szerk.): *Český hraný film IV. 1961 – 1970. / Czech Feature Film IV. 1961 – 1970*. Praha, Národní filmový archiv, 2004.
- Boček, Jaroslav: *Looking Back on the New Wave*. Prague, Československý Filmexport, 1967.
- Boček, Jaroslav: *Kapitoly o filmu*. Praha, Orbis, 1968.
- Buchar, Robert: *Czech New Wave Filmmakers in Interviews*. McFarland, 2004.
- Cieslar, Jiří; Přádná, Stanislava; Škapová, Zdena: *Démanty všednosti – český a slovenský film 60. let. Kapitoly o nové vlně*. Praha, Pražská scéna, 2002.
- Gavalier, Peter: *Hrabalovský svet očami Jiřího Menzla*. Bratislava, Slovenský filmový ústav, 2012.
- Gregor, Ulrich; Hofmanová, Libuše; Hochmuth, Dietmar: *Die Filme des Prager Frühlings 1963 – 1969*. Berlin, Freunde der Deutschen Kinemathek, 1992. (Kinemathek 79.)
- Forman, Miloš; Novák, Jan: *Turnaround: A Memoir*. Villard Books, New York, Random House, 1994. [Magyarul: Forman, Miloš; Novák, Jan: *Fordulatok – Emlékirataim*. Ford. Juhász Katalin, Juhász László. Pozsony, Kalligram, 2008.]
- Frank, Alison: *Reframing Reality. The Aesthetics of the Surrealist Object in French and Czech Cinema*. Bristol – Chicago, Intellect – University of Chicago Press, 2013.
- Hames, Peter (szerk.): *The Cinema Of Central Europe*. London – New York, Wallflower Press, 2004.
- Hames, Peter: *The Czechoslovak New Wave*. Los Angeles – London, Berkeley, 1985. [Második kiadás: London – New York, Wallflower, 2005.]
- Hames, Peter: *Czech and Slovak Cinema: Theme and Tradition*. Edinburgh, Edinburgh University Press, 2009.
- Haucke, Lutz: *Nouvelle Vague in Osteuropa? Zur ostmittel- und südosteuropäischen Filmgeschichte 1960 – 1970*. Berlin, Rhombos, 2010.
- Hanáková, Petra; Johnson, Kevin B. (szerk.): *Visegrad Cinema: Points of Contact from the New Waves to the Present*. Prague, Nakladatelství Casablanca, 2010.
- Imre Anikó (szerk.): *East European Cinemas*. New York – London, Routledge, 2005.
- Imre Anikó (szerk.): *A Companion to Eastern European Cinemas*. Chichester, Wiley-Blackwell, 2012.
- Iordanova, Dina: *Cinema of the other Europe: the industry and artistry of East Central European film*.

London, Wallflower Press, 2003.

- Jasný, Vojtěch: *Život a film*. Praha, Na[rovní]filmový[archiv], 1999.
- Jeancolas, Jean-Pierre; Wellner-Pospíšil, Michael; et al: *Nová nová vlna? / Nouvelle nouvelle vague? / Rozprava o české a francouzské kinematografii / Débats sur le cinéma tchèque et français*. Praha, Na[rovní]filmový[archiv], 2002.
- Juráček, Pavel: *Deník (1959 – 1974)*. Praha, Na[rovní]filmový[archiv], 2003.
- Liehm, Antonín J.: *Closely Watched Films: The Czechoslovak Experience*. New York, White Plains, International Arts and Sciences Press, 1974.
- Liehm, Mira; Liehm, Antonín J.: *The Most Important Art: Eastern European Film After 1945*. Berkeley – Los Angeles – London, University of California Press, 1977.
- Macek, Václav: *Dušan Hanák*. Bratislava, FOTOFO – Slovenský filmový ústav, 1996.
- Macek, Václav: *Štefan Uher. 1930–1993*. Bratislava, Slovenský filmový ústav, 2002.
- Macek, Václav: *Ján Kadár*. Bratislava, Slovenský filmový ústav, 2008. [Angolul: Macek, Václav: *Ján Kadár*. Trans. Zuzana Dudášová; Zuzana Lapitková. Bratislava, FOTOFO – Central European House of Photography, Slovak Film Institute and Academy of Performing Arts, 2011.]
- Mazierska, Ewa: *Masculinities in Polish, Czech and Slovak Cinema: Black Peters and Men of Marble*. New York – Oxford, Berghahn Books, 2010.
- Menzel, Jiří: *Tak nevím*. Praha, Motto, 1996. [Magyarul Jiří Menzel: *Hát, nem tudom...* Ford. Körtvélyessy Klára. Pozsony, Kalligram, 1997.]
- Menzel, Jiří: *Tak nevím podruhé*. Praha, Motto, 1998. [Magyarul Jiří Menzel: *Hát, nem tudom... másodszor*. Ford. Körtvélyessy Klára. Pozsony, Kalligram, 1998. További együttes és bővített kiadása: Jiří Menzel: *Hát, még mindig nem tudom...* Ford. Körtvélyessy Klára. Pozsony, Kalligram, 2004. Negyedik, bővített kiadás: Kalligram, 2011.]
- Owen, Jonathan L.: *Avant-Garde to New Wave: Czechoslovak Cinema, Surrealism and the Sixties*. New York – Oxford, Berghahn Books, 2011.
- Přádná, Stanislava: *Miloš Forman. Filmař mezi dvěma kontinenty*. Brno, Host, 2009.
- Ptáček, Luboš (szerk.): *Panorama českého filmu*. Olomouc, Rubiko, 2000. [Részletek magyarul: Ptáček, Luboš: A cseh új hullám. 1 – 4. Ford. Gál Róbert. *Muszter*, 2008/2. 12–14; 2008/3. 13–15; 2008/4. 6–7; 2008/5. 9.]
- Škvorecký, Josef: *All The Bright Young Man and Women. A Personal History of the Czech Cinema*. Toronto, Peter Martin Associates, 1971.
- Tvrdoň, Tomáš (szerk.): *Metamorfózy slovenskej filmovej tvorby*. Nitra, Artéria, 2011.
- Voráč, Jiří: *Český film v exilu. Kapitoly z dějin po roce 1968*. Brno, Host, 2004.
- Voráč, Jiří: *Ivan Passer. Filmový vypravěč rozmanitostí aneb od Intimního osvětlení k Nomádovi*. Brno, Host, 2008.
- Zaoralová, Eva; Passek, Jean-Loup; Bartošek, Luboš: *Le Cinéma tchèque et slovaque*. Paris, BPI – Centre Pompidou, 1996.

Tanulmányok, cikkek, interjúk

- Ballester, Csar: Subjectivism, uncertainty and individuality: Munk's *Czowiek na torze / Man on the Tracks*

- (1956) and its influence on the Czechoslovak New Wave. *Studies in Eastern European Cinema*, 2. évf. (1. sz.) (2011. március), 61–73.
- Banovac, Steven: Ján Kadar and Elmar Klos: *The Shop on Main Street (Obchod na korze)*, 1965. *Kinokultura*, 3, Különszám, Slovak Cinema (2005. december). (<http://www.kinokultura.com/specials/3/obchod.shtml>; 2014. 01.11.)
 - Bass, Patricia: On Daisies: Does it matter? Věra Chytilová's *Daisies (Sedmikrásky)*, 1966). *East European Film Bulletin*, 2013. április 1. (<http://eefb.org/archive/april-2013/daisies/>; 2014. 01.11.)
 - Bláhová, Jindřiška: Ven z trezoru: přehodnocování a uvolňování zakázaných československých filmů ze 60. let. *Illuminace*, 23. évf. 3. sz. (2010), 83–112.
 - Bláhová, Jindřiška: Hry s režimem: přehodnocování zakázaných filmů z 60. let a role kulturní inteligence. *Illuminace*, 23. évf. 3. sz. (2010), 114–119.
 - Bracke, Kathleen: Understanding Defeat by Means of Jan Patocka: A Close Examination of Věra Chytilová's *Daisies*. *Film Matters*, 3. évf. 1. sz. (2012. október 5.), 9–13.
 - Briel, Holger: Native Americans in the films of the GDR and Czechoslovakia. *European Journal of American Culture*, 31. évf. 3. sz. (2012), 231–247.
 - Bird, Daniel: To excess The grotesque in Juraj Herz's Czech films. *Kinoeye*, 2. évf. 1. sz. (2002. január 7.) (<http://www.kinoeye.org/02/01/bird01.php>; 2014. 01.11.)
 - Bird, Daniel: Can We Live with the Truth? Věra Chytilová's *Ovoce stromů rajských jíme*. *Central Europe Review*, 3. évf. 17. (2001. május 14.) (http://www.ce-review.org/01/17/kinoeye17_bird.html; 2014. 01.11.)
 - Bíró Yvette: Pathos and Irony in East European Films. In David W. Paul (szerk.): *Politics, Arts and Commitment in the East European Cinema*, New York, MacMillan, 1983, 28–48. [Magyarul: Bíró Yvette: Pátosz és irónia a kelet-európai filmekben. Ford. Hulesch Bors. In Uő: *A rendtelenség rendje – Film/Kép/Esemény. Válogatott tanulmányok*. Bp., Cserépfalvi, 1996. 61–80.]
 - Cieslar, Jiří: „Now I don't know how to keep on going”. The early films of Věra Chytilová. *Kinoeye*, 2. évf. 8. sz. (2002. április 29.) (<http://www.kinoeye.org/02/08/cieslar08.php>; 2014. 01.11.)
 - Conrich, Ian: A Czech cinema of the Gothic Juraj Herz's *Spalovač mrtvol (The Cremator)*, 1968) and *Morgiana* (1971). *Kinoeye*, 2. évf. 1. sz. (2002. január 7.) (<http://www.kinoeye.org/02/01/conrich01.php>; 2014. 01.11.)
 - Čulík, Jan: Jiří Menzel and the construction of historical experience in his films dealing with traumatic 20th century events. In Von Puttkamer, J.; Borodziej, W. (szerk.): *Europa und sein Osten. Geschichtskulturelle Herausforderungen*. (Europas Osten im 20. Jahrhundert. Schriften des Imre Kertész Kollegs Bd. 1). München, Oldenbourg, 2012, 25–46.
 - Dudková, Jana: Elo Havetta: *The Gala in the Botanical Garden (Slávnosť v botanickej záhrade)*, 1968. Trans. Helen Fedor; Martin Votruba. *Kinokultura*, 3, Különszám, Slovak Cinema (2005. december) (<http://www.kinokultura.com/specials/3/slavnost.shtml>; 2014. 01.11.)
 - Eagle, Herbert: Dada and Structuralism in Chytilová's *Daisies*. *Cross Currents: A Yearbook of Central European Culture*, 10. (1991), 223–234.
 - Eagle, Herbert: Czechoslovak, Polish, and Hungarian Cinema under Communism. *Cross Currents: A Yearbook of Central European Culture*, 11. (1992), 175–192.
 - Eidsvik, Charles: Mock Realism. The Comedy of Futility in Eastern Europe. In Andrew S. Horton (szerk.): *Comedy/Cinema/Theory*. Berkeley, University of California Press, 1991. 91–109.

- Frank, Alison: *Czech Surrealism and Czech New Wave Realism: The importance of object*. Kinema, (<http://www.kinema.uwaterloo.ca/article.php?id=494&feature>; 2014. 01.11.) [Magyarul: Alison Frank: A cseh szürrealizmus és a cseh újhullámos realizmus. A tárgyak jelentősége. Ford. Milián Orsolya. *Apertúra*, 2014/tél, <https://www.apertura.hu/2014/tel/frank-a-cseh-szurrealizmus-es-a-cseh-ujhullamos-realizmus/>]
- Girelli, Elisabetta: Subverting space: Private, public and power in three Czechoslovak films from the 1960s and 70s. *Studies in Eastern European Cinema*, 2. évf. 1. sz. (2011. március), 49–59.
- Halligan, Benjamin: Cinema in Exile. Are Miloš Forman's American works a departure or a continuation from his earlier films? *Central Europe Review*, 2. évf. 32. sz. (2000. szeptember 25.) (http://www.ce-review.org/00/32/kinoeye32_halligan.html; 2014. 01.11.)
- Hames, Peter: The Good Soldier Švejk and After. The Comic Tradition in Czech Film. In Holmes, Diana; Smith, Alison (szerk.): *100 Years of European Cinema. Entertainment or Ideology?* Manchester, Manchester University Press, 2000. 64–76.
- Hames, Peter: Infant Terrible of the Czech New Wave. Jan Němec's 1960s films. *Central Europe Review*, 3. évf. 17. sz. (2001. május 14.) (http://www.ce-review.org/01/17/kinoeye17_hames.html; 2014. 01.11.)
- Hames, Peter: A sixties trilogy. Karel Kachyňa's *At žije republika!* (*Long Live the Republic!*, 1965), *Kočár do Vídně* (*Coach to Vienna*, 1966), and *Noc nevěsty* (*Night of the Bride*, 1967). *Kinoeye*, 3. évf. 9. sz. (2003. szeptember 15.) (<http://www.kinoeye.org/03/09/hames09.php>; 2014. 01.11.)
- Hames, Peter: Down from the mountain. [Interjú Juraj Jakubiskóval.] *Sight & Sound*, 14. évf. 3. sz. (2004. március) 8.
- Hames, Peter: Way out west. Oldřich Lipský's *Limonádový Joe aneb koňská opera* (*Lemonade Joe*, 1964). *Kinoeye*, 2. évf. 15. sz. (2002. október 7.) (<http://www.kinoeye.org/02/15/hames15.php>; 2014. 01.11.)
- Hames, Peter: The Czechoslovak New Wave. In Badley, Linda; Palmer, R. Barton; Schneider, Steven Jay: *Traditions of World Cinema*. Edinburgh, Edinburgh University Press, 2006. 67–79.
- Hames, Peter: Ján Kadar. *Kinema*, 2013. tavasz (<http://www.kinema.uwaterloo.ca/article.php?id=538&feature>; 2014. 01.11.)
- Hames, Peter: The Golden Sixties: The Czechoslovak New Wave Revisited. *Studies in Eastern European Cinema*. 4. évf. 2. sz. (2013. október), 215–230.
- Hanáková, Petra: „The Films We Are Ashamed of”: Czech Crazy Comedy of the 1970s and 1980s’. In Eva Näripea; Andreas Trossek (szerk.). *Via Transversa: Lost Cinema of the Former Eastern Bloc. Koht ja paik / Place and Location: Studies in Environmental Aesthetics and Semiotics* 7. Tallin, 2008. 109–121. [Magyarul: Petra Hanáková: „Filmek, melyeket szégyellünk”. A cseh örült vígjáték az 1970-es és 1980-as években. Ford. Gerencsér Péter. *Apertúra*, 2014/tél, <https://www.apertura.hu/2014/tel/hanakova-filmek-melyeket-szegyellunk/>]
- Hanáková, Petra: From Mařka the Bricklayer to Black and White Sylva. Images of women in Czech visual culture and the Eastern European visual paradox. *Studies in Eastern European Cinema*, 2. évf. 2. sz. (2011. július), 145–160.
- Hádková, Jana: Mýtus cinéma-véřit v českém dokumentu první půle 60. let. In *Filmový sborník historický* 4. Národní filmový archiv, Praha, 1993, 31–35.
- Hoppe, Jiří: Sovětský pohled na československou novou vlnu (Úvod k edici). *Iluminace*, 41. évf. 1. sz. (2001), 117–121.

- Hoppe, Jiří: Sovětský dokument o nové vlně. *Illuminace*, 41. évf. 1. sz. (2001), 122–139.
- Horton, Andrew J[ames]: Dreaming a Bad Reality: Rychle pohyby oci and the legacy of Jaromil Jires. *Central Europe Review*, 1. évf. 9. sz. (1999. augusztus 23.) (http://www.ce-review.org/99/9/kinoeye9_horton2.html; 2014. 01.11.)
- Horton, Andrew James: Just Who Owns the Shop? Identity and Nationality in *Obchod na korze*. *Senses of Cinema*, 11. (2000. december) (<http://sensesofcinema.com/2000/11/shop/>; 2014. 01.11.)
- Horton, Andrew J[ames]: A Nation of Thieves. Miloš Forman's *Hoří, má panenko*. *Central Europe Review*, 2. évf. 5. sz. (2001. február 7.) (http://www.ce-review.org/00/5/kinoeye5_horton.html; 2014. 01.11.)
- Horton, Andrew J[ames]: Czech and Slovak Cinema. *GreenCine*, (<http://www.greencine.com/static/primers/czech-slovak-1.jsp>; 2014. 01.11.)
- Hourigan, Peter: Slovak Cinema of the 1970s Revisited. *Senses of Cinema*, 47. (2008. május) (<http://sensesofcinema.com/2008/feature-articles/slovak-cinema-1970s/>; 2014. 01.11.)
- Chytilová, Věra: I want to work. [Chytilová 1975-ben Gustav Husák csehszlovák elnökhöz írt hírhedt levelének angol nyelvű fordítása] *Index on Censorship*, 5. évf. 2. sz. (1976. június 20.), 17 – 20.
- Jachnin, Boris: Karel Kachyna: Four Decades of a Great Czech Director. *Kinema*, 1995. ősz (<http://www.kinema.uwaterloo.ca/article.php?id=338&feature>; 2014. 01.11.)
- Jelinek, Milena: An Interview with Miloš Forman. *Cross Currents: A Yearbook of Central European Culture*, 4 (1985), 308–321.
- Konečný, Peter: Štefan Uher: *The Organ (Organ)*, 1964. Trans. Dana Matejovová. *Kinokultura*, 3, Különszám, Slovak Cinema (2005. december). (<http://www.kinokultura.com/specials/3/organ.shtml>; 2014. 01.11.)
- Koresky, Michael: Eclipse Series 32: Pearls of the Czech New Wave. *The Criterion Collection Essay*, 2012. április 25. (<http://www.criterion.com/current/posts/2269-eclipse-series-32-pearls-of-the-czech-new-wave>; 2014. 01.11.)
- Košuličová, Ivana: The Ceremony of the Everyday Jiří Menzel's film adaptations of Bohumil Hrabal's prose. *Central Europe Review*, 3. évf. 9. sz. (2001. március 5.) (http://www.ce-review.org/01/9/kinoeye9_kosulicova.html; 2014. 01.11.)
- Košuličová, Ivana: Everything You Always Wanted to Know about My Heart... An interview with film director Jan Němec. *Central Europe Review*, 3. évf. 17. sz. (2001. május 14.) (http://www.ce-review.org/01/17/interview17_kosulicova.html; 2014. 01.11.)
- Košuličová, Ivana: Drowning the Bad Times. Juraj Herz Interviewed. *Kinoeye*, 2. évf. 1. sz. (2002. január 7.) (<http://www.kinoeye.org/02/01/kosulicova01.php>; 2014. 01.11.)
- Košuličová, Ivana: The void behind the mask. Game-playing in the films of Věra Chytilová. *Kinoeye*, 2. évf. 8. sz. (2002. április 29.) (<http://www.kinoeye.org/02/08/kosulicova08.php>; 2014. 01.11.)
- Koželová, Soňa: Dušan Hanák: Minulosť sa ešte neskončila. [Interjú.] *iŽurnál*, 2008. július 22.
- Krzywinska, Tanya: Transgression, transformation and titillation Jaromil Jireš's *Valerie a týden divů* (*Valerie and Her Week of Wonders*, 1970). *Kinoeye*, 3. évf. 9. sz. (2003. szeptember 15.) (<http://www.kinoeye.org/03/09/krzywinska09.php>; 2014. 01.11.)
- Kuzma, Konstanty: Apolitical Dissidence Drahomíra Vihanová's *Squandered Sunday* (*Zabítá neděle*, 1969). *East European Film Bulletin*, 2013. április 1. (<http://eefb.org/archive/april-2013/squandered-sunday/>

; 2014. 01.11.)

- Kuzma, Konstanty: Failure in Reference Evald Schorm's *The Seventh Day, the Eighth Night* (*Den sedmý, osmá noc*, 1969). *East European Film Bulletin*, 2013. szeptember 15. (<http://eefb.org/archive/september-2013/the-seventh-day-the-eighth-night/>; 2014. 01.11.)
- Lim, Bliss Cua: Dolls in Fragments: *Daisies* as Feminist Allegory. *Camera Obscura*, 16. évf. 2. sz. (2001), 37–77.
- Lukeš, Jan: Formanovské proměny. *Illuminace*, 6. évf. 4. sz. (1994), 135–139.
- Lukeš, Jan: Jak nastupovala v českém filmu normalizace. [Interjú Jiří Menzellel, Hynek Bočannal és Jaroslav Solničkával.] *Illuminace*, 9. évf. 1. sz. (1997), 113–155.
- Macek, Václav: From Czechoslovak to Slovak and Czech Film. Trans. Helen Fedor. *Kinokultura*, 3, Különszám, Slovak Cinema (2005. december). (<http://www.kinokultura.com/specials/3/macek.shtml>; 2014. 01.11.)
- Marek, Petr: Film, documentary, mystification. [Interjú Jan Němeccel]. Transl. Kateřina Hoříčková. *Moveast*. 7. (2002), 161–174.
- O'Donoghue, Darragh: Konkurs. *Senses of Cinema*. 55. (2010. július) (<http://sensesofcinema.com/2010/cteq/konkurs/>; 2014. 01.11.)
- Owen, Jonathan L.: Closely Observed Bodies: Corporeality, Totalitarianism and Subversion in Jiri Menzel's 1960s Adaptations of Bohumil Hrabal. *Canadian Slavonic Papers / Revue Canadienne des Slavistes*, 51. évf. 4. sz. (2009. december), 495–511.
- Owen, Jonathan: Slovak bohemians: revolution, counterculture and the end of the Sixties in Juraj Jakubisko's films. *Studies in Eastern European Cinema*. 1. évf. 1. sz. (2010. március), 17–28. [Magyarul: Jonathan Owen: Szlovák bohémek. Forradalom, ellenkultúra és az 1960-as évek vége Juraj Jakubisko filmjeiben. Ford. Kapás Zsolt Zsombor. *Apertúra*, 2014/tél, <https://www.apertura.hu/2014/tel/owen-szlovak-bohemek-juraj-jakubisko/>]
- Parvulescu, Constantin: Betrayed Promises: Politics and Sexual Revolution in the Films of Márta Mészáros, Miloš Forman, and Dušan Makavejev. *Camera Obscura*, 24. évf. 2. sz. (2009), 77–105.
- Paštěková, Jelena: The Condemned Film Artist Elo Havetta. *Moviest*, 1991/1.
- Pfeifer, Moritz: The Prague Spring in the Middle Ages. František Vlácil's *The Valley of the Bees* (*Údolí včel*, 1968). *East European Film Bulletin*, 2011. február 11. (<http://eefb.org/archive/february/the-valley-of-the-bees/>; 2014. 01.11.)
- Pfeifer, Moritz: The Death and the Maiden. František Vlácil's *Marketa Lazarová* (1967). *East European Film Bulletin*, 2011. március 1. (<http://eefb.org/archive/march-2011/marketa-lazarova/>; 2014. 01.11.)
- Pfeifer, Moritz: Lessons of Freedom: 1965–1966. Jan Němec's *A Report on the Party and the Guests* (*O slavnosti a hostech*, 1966). *East European Film Bulletin*, 2013. április 1. (<http://eefb.org/archive/april-2013/a-report-on-the-party-and-the-guests/>; 2014. 01.11.)
- Radkiewicz, Małgorzata: Angry young girls. Gender representations in Věra Chytilová's *Sedmikrásky* and *Pastí, pastí, pastičky*. *Kinoeye*, 2. évf. 8. sz. (2002. április 29.) (<http://www.kinoeye.org/02/08/radkiewicz08.php>; 2014. 01.11.)
- Schneider, Steven Jay: Who's afraid of... Big Brother? Karel Kachyňa's *Ucho* (*The Ear*, 1970). *Kinoeye*, 2. évf. 1. sz. (2002. január 7.) (<http://www.kinoeye.org/02/01/schneider01.php>; 2014. 01.11.)

- Schofield, Adam: A Black Pearl of the Deep: Juraj Herz's *The Cremator*. *Senses of Cinema*, 43. (2007. május) (<http://sensesofcinema.com/2007/feature-articles/cremator-juraj-herz/>; 2014. 01.11.)
- Soukup, Katarina: Banquet of Profanities: Food and Subversion in Vera Chytilova's *Daisies*. *Tessera*, 24. nyár (1998) 38–52. [Magyarul: Katarina Soukup: Szentségtörők lakomája: evés és szubverzió Věra Chytilová *Százsorszápek* című filmjében. Ford. Karácsonyi Judit. *Apertúra*, 2014/tél, <https://www.apertura.hu/2014/tel/soukup-szentsegtorok-lakomaja/>]
- Stone, Judy: Juraj Jakubisko, a Slovak Filmmaker. *Cross Currents: A Yearbook of Central European Culture*, 12. (1993) 36–41.
- Voráč, Jiří: Intimní osvětlení. Komika a lyrika banality. *Film a doba*, 49. évf. 2. sz. (2003. nyár), 66–72.
- Zelman, Julia: Conscience and the Subjective Camera. Karel Kachyňa's *The Ear* (*Ucho*, 1970). *East European Film Bulletin*, 2012. augusztus 1. (<http://eefb.org/archive/august-2012/the-ear/>; 2014. 01.11.) [Magyarul: Julia Zelman: A lelkiismeret és a szubjektív kamera. Karel Kachyňa: *A fül* (*Ucho*, 1970). Ford. Keller Annamária. *Apertúra*, 2014/tél, <https://www.apertura.hu/2014/tel/zelman-a-lelkiismeret-es-a-szubjektiv-kamera-karel-kachyna-a-ful-ucho-1970/>]
- Zelman, Julia: Czech films about the Holocaust before and after 1968. Jaromil Jireš's *And Give My Love to the Swallows* (....a pozdravuji vlastovky, 1972). *East European Film Bulletin*, 2012. november 1. (<http://eefb.org/archive/november-2012/and-give-my-love-to-the-swallows/>; 2014. 01.11.)
- Zelman, Julia: Dying Folklore, Rebirth of Film Art. Karel Vachek's *Moravian Hellas* (*Moravská Hellas*, 1963). *East European Film Bulletin*, 2013. április 1. (<http://eefb.org/archive/april-2013/moravian-hellas/>; 2014. 01.11.)
- Zelman, Julia: Interview with Jaromír Šofr. *East European Film Bulletin*, 2013. április 1. (<http://eefb.org/archive/april-2013/interview-with-jaromir-sofr/>; 2014. 01.11.)
- Žalman, Jan: Question Marks on the New Czechoslovak Cinema. *Film Quarterly*, 21. évf. 2. sz. (1967. tél), 18–27.

Bibliográfia magyar nyelven

Általános művek

- Arday Zoltán: A macska nyolc éve. A csehszlovák új filmről. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 5–17.
- Berkes Ildikó; Nemes Károly: *A kelet-európai filmművészet*. Bp., Uránusz, 2007. 70–131. (Uránusz könyvek 22)
- Bikácsy Gergely: Gyöngyök a mélyben (Prágai tavasz). *Filmvilág*, 2008/8 4–7.
- Blech, Richard: A szlovák film. Pillantás a 60-as évekre. Ford. G. Kovács László. *Muszter*, 2008/március, 12.

- Buzek, Stanislav: Fábri Zoltán és a cseh filmművészet. Párhuzamok és ellentétek. Ford. Küű Rita. *Prágai Tükör*, 2005/4. 64–74.
- Gelencsér Gábor: *A cseh „új hullám”*. Dékány István (szerk.): *Fejezetek a film történetéből*. Bp., Magyar Független Film és Video Szövetség, 1990. 16. kötet.
- Gelencsér Gábor: *A cseh és a szlovák új hullám (1963–1969)*. Szabadbölcsezet portál, (http://mmi.elte.hu/szabadbolcseszeti/index.php?option=com_tananyag&task=showElements&id_tananyag=48; 2014. 01.11.)
- Gelencsér Gábor: Gondoskodom, tehát vagyok. A paternalizmus motívuma a cseh újhullám filmjeiben. *Apertúra*, 2014/tél, <https://www.apertura.hu/2014/tel/gelencser-gondoskodom-tehat-vagyok-a-paternalizmus-motivuma-a-cseh-ujhullam-filmjeiben/>
- Gerencsér Péter: Tyúkok a Škodán. Bevezetés a csehszlovák újhullámba. *Apertúra*, 2014/tél, <https://www.apertura.hu/2014/tel/gerencser-tyukok-a-skodan-bevezetes-a-csehszlovak-ujhullamba/>
- Kincelová Emília: A szlovák film története I. A szlovák filmművészet hepehupás útja: 1896 – 1970. *Filmtett*, 2007. szeptember 15. (<http://www.filmtett.ro/cikk/28/a-szlovak-film-tortenete-a-szlovak-filmmuveszet-hepehupas-utja-1896-1970>; 2014. 01.11.)
- Kincelová Emília: A szlovák film története II. A szlovák filmművészet hepehupás útja: 1970 – 2007. *Filmtett*, 2007. december 5. (<http://www.filmtett.ro/cikk/56/a-szlovak-film-tortenete-a-szlovak-filmmuveszet-hepehupas-utja-1970-2007>; 2014. 01.11.)
- Kovács András Bálint: A cseh groteszk realizmus; A közép-európai élményvilág. In uő: *A modern film irányzatai. Az európai művészfilm 1950–1980*. Bp., Palatinus, 2005. 345–350.
- Hegedűs Zoltán: Prágai séták. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 36–45.
- Herr Olivérné (összeállította): Huszonhárom cseh és szlovák filmrendező Magyarországon bemutatott filmjei. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 175–182.
- Hendrykowski, Marek: Kelet-Közép-Európa változó államai. In *Új Oxford Filmenciklopédia. A világ filmtörténetének kézikönyve*. Bp., Glória, 2004, 660–669.
- Nemes Gyula: Seregszemle. A cseh újhullám hatása a magyar dokumentumfilmre. *Filmkultúra*, 2001. <http://www.filmkultura.hu/regi/2001/articles/films/csehujhullam.hu.html>; 2014. 01. 11.) [Csehül: Gyula Nemes: Vliv české nové vlny na maďarskou dokumentaristiku. *Illuminace*, 13. évf. 4. sz. (2001), 109–113.
- Nemes Károly: A csehszlovák „új hullám”. In uő: *Valóság és illúzió. Az európai népi demokráciák filmművészetének fejlődése*. Bp., Magvető, 1971. 245–295.
- Schreiber András: Para-univerzum. A közép-európai sci-fi. *Filmvilág*, 2005/11. 40–42.
- Schubert Gusztáv: A gyöngédség forradalma. *Filmvilág*, 1990/7. 12–15.
- Varga Balázs: Kötéltánc. A közép-európai film régen és most. *Európai Utas*, 2000/3. 46–53.
- Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. [A kötet fedőlapján: *A cseh és szlovák film antológiája*.] Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990.
- Zalán Vince: Másképpen beszélők. A csehszlovák újhullám előtörténetéhez. *Apertúra*, 2014/tél, <https://www.apertura.hu/2014/tel/zalan-maskeppen-beszelo-a-csehszlovak-ujhullam-elotortenetehez/>

Egyes alkotókról

Brynych, Zbyněk

- Galsai Pongrácz: Az ötödik lovas, a félelem. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 20–21.
- Nemes Károly: Zbyněk Brynych: Ötödik lovas a félelem. In uő: *A film művészi nyelvének fejlődéstörténete*. Bp., Uránusz, 1999. 120–122. (Uránusz könyvek 6)

Forman, Miloš

- Chytilová kontra Forman. Ford. Barna Imre. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 91–101. [Beszélgetés]
- Dániel Ferenc: *Miloš Forman*. Bp., Múzsák, 1988. [Kismonográfia]
- Eörsi István: Miloš Forman. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 62–68.
- Galina Kopan[ě]vov[á]: Egy óra Miloš Formannal. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 54–61.
- Maár Gyula: Forman titka. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 48–53.
- Miloš Forman: Közelebb az emberi dolgokhoz. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 46–47.
- Schubert Gusztáv: A kollektív Übű. *Tűz van, babám! Filmvilág*, 1988/1. 40–43.
- Széchenyi Ágnes: Milo[š] Forman: *Tűz van, babám! Hair*. In Székely Éva (szerk.): *88 és 1/2 film*. Bp., Móra, 1996. 246–253.
- Veress József: Forman: *Egy szörszi szerelme*. In uő: *Kétszáz film*. Bp., Magvető, 1969. 556–558.
- Zalán Vince: Sem hazugság, sem utópia (Miloš Forman cseh tetralógiája. 1 – 4. rész). *Filmvilág*, 2009/9. 44–49, 2009/10. 40–47, 2009/11. 34–41, 2009/12. 43–47.

Havetta, Elo

- Gelencsér Gábor: Szlovák reneszánsz. Elo Havetta láthatatlan életműve. In uő: *Más világok. Filmelemzések*. Bp., Palatinus, 2005. 122–124. vagy *Filmvilág* 1997/1.

Herz, Juraj

- Kiss Csilla Sára: A cseh új hullám és Bohumil Hrabal prózája. Juraj Herz: *A hulladékgyűjtőben és Jiri Menzel: Szigorúan ellenőrzött vonatok*. *Apertúra*, 2006/ősz (<http://apertura.hu/2006/osz/kiss>; 2014. 01. 11.)

Chytilová, Věra

- Amsberg, Kiki, Steenhuis, Aafke: A film csupa mozgás – az élet csupa mozgás. [Interjú] Ford. Daróczi Anikó. *Magyar Lettre Internationale*, 24. 1997. tavasz, 44–45.

- Bíró Yvette: Beszélgetés V[ě]ra Chytilovával a Százszorszépekről. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 69–71.
- Bíró Yvette: Chytilová kontra Forman. [Beszélgetés] In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 91–101.
- Hegedűs Zoltán: A semmittevés játéka. Százszorszépek. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 72–76.
- Nemes Károly: V[ě]ra Chytilová: Százszorszépek. In Nemes Károly: *A film művészi nyelvének fejlődéstörténete*. Bp., Uránusz, 1999. 122–123. (Uránusz könyvek 6)
- Kateřina Pošová: Humorral vagy gúnyosan? Prágai beszélgetés V[ě]ra Chytilovával. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 77–85.
- Schubert Gusztáv: V[ě]ra Chytilová: Százszorszépek. In Székely Éva (szerk.): *88 és 1/2 film*. Bp., Móra, 1996. 233–237.
- Zalán Vince: A harmadik jelentés. (Chytilová „százszorszép” filmjei 1 – 3. rész). *Filmvilág*, 2013/2. 38–44, 2013/3. 26–33, 2013/4. 42–45.

Jakubisko, Juraj

- Gelencsér Gábor: Hullámtörés. A tiltott, tűrt és támogatott Juraj Jakubisko. In uő: *Más világok. Filmelmzések*. Bp., Palatinus, 2005. 116–121, vagy *Filmkultúra*, 1993/5.

Juráček, Pavel

- Gelencsér Gábor: Kafka macskája. Pavel Juráček két filmjéről. In uő: *Más világok. Filmelmzések*. Bp., Palatinus, 2005. 125–129, vagy *Filmvilág*, 1993/3. 19–22.
- Liehm, Antonin: A cethal hátán. [Interjú Pavel Juráčekkel]. Ford. Nemes Anna. *Filmvilág*, 1993/3. 22–24.
- Menzel, Jiří: Pavel Jur[á]ček halálára. Ford. Kateřina Pošová. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 143–144.

Kachyňa, Karel

- B. Nagy László: Emberszabású hősök. [A *Szekérrel Bécsbe* című filmről.] In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 33–35.
- Gyarmati Livia: *Éljen a köztársaság!* In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 22–24.

Kadár, Ján; Klos, Elmar

- Bíró Yvette: Prágai beszélgetés J[á]n Kadárral a cseh új hullámról. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 28–32.
- Gerencsér Péter: Emberarcú holokausz? Az identifikáció apóriái Ján Kadár és Elmar Klos *Üzlet a korzón*

(Obchod na korze) című filmjében. *Apertúra*, 2014/tél,

<https://www.apertura.hu/2014/tel/gerencser-emberarcu-holokaust/>

- Létay Vera: *Üzlet a korzón*. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 25–27.
- Veress József: Kadár – Klos: *Üzlet a korzón*. In uő: *Kétszáz film*. Bp., Magvető, 1969. 553–555.

Lipský, Oldřich

- Veress József: Lipský: *Limonádé Joe*. In uő: *Kétszáz film*. Bp., Magvető, 1969. 549–552.

Menzel, Jiří

- B. Nagy László: Emberszabású hősök. [A *Szigorúan ellenőrzött vonatok*ról.] In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 33–35.
- Bujdosó Bori: Jiří Menzel: Nem vagyok külön, mint bárki más. [Interjú.] *origo.hu*, 2007. 08. 31. (<http://www.origo.hu/filmklub/blog/interju/exkluziv/20070830-jiri-menzel-nem-vagyok-kulonb-mint-barki-mas-interju.html>; 2014. 01.11.)
- Dániel Ferenc: Vonatok jönnek-mennek. Menzel-sorozat a televízióban. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 122–128.
- Eörsi István: A kötélánc dicsérete. Jiří Menzel három filmje. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 102–104.
- Gazdag Gyula: Szeszélyes nyarak. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 129–132.
- Hegyi Gyula: *Jiří Menzel*. Bp., Múzsák, 1990. [Kismonográfia]
- Lendvai L. Ferenc: Prágai ősz. Bohumil Hrabal szépprózája Jiří Menzel filmjeiben. *Publicationes Universitatis Miskolcensis. Sectio philosophica*. 7. (2001), 1. 83–91.
- Menzel, Jiří; Szabó G. László: *Trabanttal a Hiltonig. Jiří Menzel Szabó G. Lászlóval beszélget*. Pozsony, Kalligram, 2011.
- Kateřina Pošová: Capriccio múltból és jelenről. Beszélgetések Jiří Menzellel. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 105–118.
- Kiss Csilla Sára: A cseh új hullám és Bohumil Hrabal prózája. Juraj Herz: *A hulladékgyűjtőben* és Jiří Menzel: *Szigorúan ellenőrzött vonatok*. *Apertúra*, 2006/ősz (<http://apertura.hu/2006/osz/kiss>; 2014. 01.11.)
- Sulyok Máté: „Ha nem csókol meg, a térdébe harapok!” Interjú Jiří Menzellel. *Filmkultúra*, 2007. (<http://www.filmkultura.hu/regi/2007/articles/profiles/menzel.hu.html>; 2014. 01.11.)
- Szalkai Réka: Jomagam és Fellini. Interjú Jiří Menzellel. *Filmtett*, 2013. május 3. (<http://www.filmtett.ro/cikk/3331/interju-jiri-menzellel>; 2014. 01.11.)
- Villányi László: „Én inkább derűt és örömet adok az embereknek.” [Interjú] *Műhely*, 1997/6. 19–21.
- Virág Ferenc: Cenzúra nélkül sok baromság születik. [Interjú] *origo.hu*, 2013. 04. 13. (<http://www.origo.hu/filmklub/blog/interju/exkluziv/20130413-cenzura-nelkul-sok-baromsag-szuletik-jiri-menzel-interju-pacsirtak.html>

; 2014. 01.11.)

Němec, Jan

- Bíró Yvette: A gondolat poézise. Beszélgetés Jan Němeccel. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 145–150.
- Jan Němec: A filmművészetről, a mesterségről és elkötelezettségről. Ford. Déva Mária. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 151–155.
- Varga György: A nonkonformizmus lova. Beszélgetés Jan Němeccel. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 156–161.

Passer, Ivan

- Maár Gyula: *Intim megvilágításban*. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 133–136.
- Zalán Vince: Kisvárosi víkendek. Ivan Passer másfél cseh filmje. 1–2. *Filmvilág*, 2010/10. 32–35; 2010/11. 36–41.

Papoušek, Jaroslav

- Bakács Tibor Settenkedő: Ecce Homo. Jaroslav Papoušek. *Filmvilág*, 1995/11. 48–50.

Schorm, Evald

- Evald Schorm: A csend pillanata. In Kenedi János (szerk.): *Film + zene = filmzene?* Bp., Zeneműkiadó, 1978. 385–388.
- Gazdag Gyula: Félek. Evald Schormról. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 141–142.
- Hámosi Ottó: Az igényesség „átka”. A tékozló fiú. In Zalán Vince (szerk.): *Tavaszi és nyári között. A cseh és a szlovák „új hullám” antológiája*. Bp., Budapest Film – Héttorony, 1990. 137–140.
- Turcsányi Sándor: Bohdalová térde. Evald Schorm. *Filmvilág*, 1992/11. 16–20.
- Zalán Vince: Minden rossz és minden jó. Evald Schorm 1 – 3. rész. *Filmvilág*, 2011/12. 26–32.; 2012/1. 32–39.; 2012/2. 36–43.

Vlácil, František

- Gelencsér Gábor: A történelmi film vége. František Vlácil: *Marketa Lazarová*. In uő: *Más világok. Filmelmzések*. Palatinus, 2005. 130–133, vagy *Filmvilág*, 1992/11.

Vihanová, Drahomíra

- Létay Vera: Szétlőtt vasárnap. *Filmvilág*, 1991/4. 58–59.

Folyóiratok, tematikus számok, adatbázisok, hasznos oldalak

- *Studies in Eastern European Cinema* folyóirat
- *Iluminace – časopis pro teorii, historii a estetiku filmu*. [Cseh filmelméleti, filmtörténeti és filmesztétikai folyóirat]: <http://www.iluminace.cz/index.php/cz/>
- *Kino-Ikon – časopis pre vedu o filme a pohyblivom obraze*. [Szlovák filmtudományi és mozgóképtudományi folyóirat]: <http://www.asfk.sk/kino-ikon-a-dalsie-publikacie>
- *Kinoeye* online folyóirat: <http://www.kinoeye.org>
- *Kinema* online folyóirat: <http://www.kinema.uwaterloo.ca>
- *East European Film Bulletin* online folyóirat: <http://eefb.org>
- *Central Europe Review* online folyóirat: http://www.ce-review.org/_about.html
- *Senses of Cinema* online folyóirat: <http://sensesofcinema.com>
- *Kinokultura*, 3, Különszám, Slovak Cinema (2005. december). Szerk. Martin Votruba. [Tematikus összeállítás a szlovák filmről]: <http://www.kinokultura.com/specials/3/slovak.shtml>
- *Moveast* folyóirat, tematikus szám: 1991/1
- *Česko-Slovenská filmová databáze* [A cseh-szlovák film internetes adatbázisa]: www.csfd.cz
- *Národní filmový archiv* [A cseh Nemzeti Filmarchívum hivatalos weboldala]: www.nfa.cz
- *Slovenská filmová databáza* [A szlovák film internetes adatbázisa]: <http://www.sfd.sfu.sk/>
- *Slovenský filmový ústav* [A Szlovák Filmintézet hivatalos weboldala]: www.sfu.sk/home.php
- *Slovak Studies Program* [Martin Votruba (University of Pittsburgh) tematikus oktatási segédlete]: <http://www.pitt.edu/~votruba/sstopics/slovakfilmcliplist.html>
- *Mubi – An Online Cinema and Community for People who Love Film*: www.mubi.com

Összeállította: Gerencsér Péter

© Apertúra, 2014. tél | www.apertura.hu

webcím: <https://www.apertura.hu/2014/tel/gerencser-a-csehszlovak-ujhullam-valogatott-bibliografiaja/>

